

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2026-41

15.1.2026

Gjensidige Forsikring ASA

Ansvar

Advokatansvar – feilinformasjon om rettshjelpdekning?

Klager ga tillatelse til at sprengning på bnr. 769, og pigging på bnr. 815 gikk delvis inn på hans eiendom. Etter utførte sprengnings- og piggingsarbeider fikk sikrede pålegg fra kommunen om å sikre sin eiendom pga. oppstått skråning. Sikrede mente at det var sprengt og pigget vekk mer enn det eierne av bnr. 769 og bnr. 815 hadde fått tillatelse til, og at eierne derfor måtte dekke deler av sikringskostnadene. Eierne motsatte seg dette. Klager søkte om rettshjelpdekning for sakene. Foretaket ved sikrede innvilget dekning, men presiserte i dekningstilsagnet at forsikringen dekket juridisk arbeid etter nabolovens regler. Klagers advokat trakk seg, og sikrede overtok oppdraget. I 2020 skrev sikrede at spørsmålet om forsikringsdekning i 769-saken var avhengig av hvilket rettslig grunnlag som ble anført, og han skulle komme tilbake til det. Det ble så tatt ut stevning i 769-saken i 2022. I stevningen anførte klager at de andre andelseierne var ansvarlig for sikringskostnadene etter avtale. Før hovedforhandling oppstod det spørsmål om 769-saken var omfattet av dekningstilsagnet fra foretaket. Sikrede skrev da at tvisten ikke var anlagt på naborettslig grunnlag og derfor ikke var dekket. Men han skulle undersøke det nærmere. Sikrede anførte så naboloven som rettslig grunnlag i et prosesskriv, men dette ble frafalt i et senere prosesskriv. Tingretten ga motparten medhold og klager ble idømt sakskostnader. Foretaket avslø dekkning for idømte sakskostnader i 769-saken fordi klager ikke hadde anført naboloven som rettslig grunnlag. Deretter fremsatte klager et erstatningskrav for idømte sakskostnader under sikredes ansvarsforsikring. Klager mente at sikrede var erstatningsansvarlig grunnet feilinformasjon om rettshjelpdekningen. Foretaket avviste ansvar fordi sikrede før hovedforhandlingen hadde skrevet at saken ikke var dekket av forsikringen. Videre anførte foretaket at det var reklamert for sent. Nemnda kom til at saken måtte avvises av bevismessige hensyn.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om erstatning for idømte saksomkostninger under sikredes profesjonsansvarsforsikring.

Sikrede har tegnet en profesjonsansvarsforsikring som omfatter «sikredes rettslige erstatningsansvar i egenskap av advokat [...] Forsikringen omfatter videre idømte omkostninger i sak knyttet til arbeid for klient».

Klager har tegnet en advokatforsikring med følgende vilkår:

7.2 Advokatbistand ved tvist

[Selskap L] sin utpekte advokat plikter å yte advokatbistand i tvister der Sikrede er part i egenskap av privatperson, men bare i tvister innen følgende rettsområder.

[...]

- Naboforhold etter naboloven, knyttet til fast eiendom som er Sikredes primærbolig eller fritidsbolig i Norge.

Klager eier eiendommen med bnr. 536. Eiendommen med bnr. 536 grenser til eiendommene med bruksnummer 769 og bruksnummer 815. Klager er deleier i eiendommen med bruksnummer 769.

Klager ga tillatelse til sprengning på bnr. 769 og pigging på bnr. 815 som gikk delvis inn på hans eiendom. Etter utførte sprengnings- og piggingsarbeider mottok klager pålegg fra kommunen om å sikre sin eiendom grunnet oppstått skråning. Sikringstiltakene kostet kr 800 000. Klager mente imidlertid at det var sprengt og pigget vekk mer enn det eierne av bnr. 769 og bnr. 815 hadde fått tillatelse til, og at eierne derfor måtte dekke sikringskostnadene. Eierne av bnr. 769 og bnr. 815 motsatte seg dette. Klager engasjerte derfor advokat.

Klager søkte om rettshjelpforsikring for to av sakene under sin rettshjelpdekning i [selskap A]. Klagers daværende advokat skrev at det i første omgang var tale om å kreve erstatning etter nabolovens regler.

Foretakets agent [foretak L] behandlet søknaden på vegne av [foretak A]. [L] ved advokat B (heretter sikrede) bekreftet dekning den 28.11.18. I tilsagnet ble det presisert at tilsagnet kun gjaldt juridisk arbeid basert på rettslig grunnlag i nabolovens regler.

Klagers daværende advokat måtte trekke seg fra saken. Klager ble tipset om at sikrede jobbet 50 % som privatpraktiserende advokat, og at han kunne påta seg oppdraget. Sikrede overtok så sakene.

I e-post av 11.10.19 skrev sikrede følgende til klager:

Kostnader som eventuelt ikke kan knyttes til feil utførelse fra [entreprenør], må rettes mot ansvarlige på tiltakshavers bruksnummer 769, herunder står du som (potensiell per tiltaksutførelse) andelshaver etter underliggende kontrakt som forutsetter baserer seg på samarbeid om oppføring av naust/rorbuer på matrikkelen. Uansett står [S] som formell hjemmelshaver per tiltaks utførelse, og er slik sett rett adressat for krav, som jeg tenker kan hjemles i Nabolovens regler. Følgelig vil en forfølgelse av dette ovenfor [S]/769 kunne gjøres under det tilsagn om dekning som allerede er gitt deg fra [selskap L]

Videre skrev sikrede følgende til klager den 24.10.19:

[...]

[Ns] inngrep fra 815 inn på 536 er en egen sak, som vil følge naborettslige regler. og vil være en egen sak. Jeg forholder meg til at feilsprengingen som tema, gjelder hva. som ble gjort inn mot deres eiendom 536, og at [Ns] videre aktivitet fra 815 er tema for sak/ oppfølging av ham på dette, og da med dekning i [selskap L] tilsagn på naborett.

Dersom 769 sameiere skal forfølges for kostnader påført, og som ikke kan kreves dekket inn av [I]/ [entreprenør], så vil også dette være naborettslig, som kan dekkes inn over [selskap L] tilsagn for timesatsen de dekker (1040), rest faller på deg.

Arbeid frem til nå har med ny sak [I]/ [entreprenør] å gjøre, med unntak av noe tid som vi kan sette på naborett, som følge av det dette flyter i hverandre ift ansvar og hvor det skal pekes i utredningen av dette.

[...]

Deretter mottok klager en faktura fra sikrede i 519-saken den 22.9.20. Klager svarte så følgende den 23.9.20:

Det åpner opp for spørsmålet om forsikringen i [selskap A] gjøres gjeldende i stevning? Vi er også pr. definisjon naboer med [N]/[J] i [naustlag]. Slik at naboloven også må gjøres gjeldende her. De har påført oss skade både økonomisk og fysisk både på vår eiendom gbnr. 1/536 i tillegg til felles eiendom på gbnr. 1/769.

Sikrede svarte så følgende samme dag:

[...]

Jeg skal ta en runde på [selskap A] og naborett i relasjon til det tilsagnet dere har derfra;

[...]

- Hvor mye av de aktuelle pengekrav som står mellom 536 og 769 (/ 815) ikke nødvendigvis er det - litt avhengig av da hvilket grunnlag det vil være best å forankre krav på. Det kan være avtaler, det kan være bakgrunnsrett.

Som en del av sammenstillinger nå, vil vi spisse ulike grunnlag for ulike krav nærmere, og dermed se dette klarere etter hvert. Jeg vil fremover, for det videre avklaringsarbeider med relasjon ulike krav i ulike retninger fakturere dette mot tilsagnsbrevet i [selskap A], med den begrunnelse å sortere saken mot 815 - som per i dag i hvert fall vil falle inne under naboloven/ naborett.

Jeg regner med at vi kan få fakturert en god del mot [selskap A] i det videre, på det meste som ikke angår sak direkte mot [I] i [entreprenør].

Deretter tok klager ut stevning i 769-saken mot de andre eierne den 21.3.22. I stevningen krevde klager at de andre andelseierne på bnr. 769 dekket utgifter til fjellsikring og arbeid med vei i tilknytning til tiltaket. Det ble anført at andelseierne var ansvarlige etter sameieloven og avtale mellom sameierne.

Videre tok klager ut stevning mot entreprenøren som hadde utført sprengningsarbeidene (519-saken). Denne saken var dekket av klagers forsikring i Nemi/Insr. Sommeren 2022 tapte klager 519-saken og ble dømt til å betale motpartens saksomkostninger.

Den 6.9.22 skrev sikrede følgende e-post til klager:

Ad dekning av saken gjennom forsikringsordningen i Safe;

Denne saken er anlagt på bakgrunn av avtale om sikring, mer enn på bakgrunn av et erstatningskrav som følge av urettmessig inngrep i deres eiendom som ramme av nabolovens regler, som vil være omfattet av dekningstilsagnet og forsikringen som omfatter naborett/tvist. Jeg skal uansett se om vi kan få presset saken inn under dekningen. i håp om å få deres kostnader dekket. Ved et tap i denne saken, vil jeg i tilfelle ikke kunne få tatt inn idømte saksomkostnader her da. Det blir et kompromiss, dersom jeg får presset deres kostnader her til dekning løpende, i det hele tatt.

Sak 22-076156TVI-THOD/TVI – [N]/ 815

Denne saken er anlagt på bakgrunn av naborettslig grunnlag og er dekket i sin helhet under Safe forsikringen, herunder eventuelt idømte saksomkostnader

Ifølge klager diskuterte partene så dekning av 769-saken over telefon. Ifølge klager sa han at saken måtte trekkes dersom han ikke hadde full rettshjelpdekning.

Sikrede sendte så følgende e-post til klager den 19.9.22:

[N], [J] som saksøkte andelseiere på 1/769

Viser til hva jeg har skrevet under vedrørende denne saken. Kravet baserer seg på en avtalt inndecking av kostnader etter inngrep, og ikke inngrepet som sådan. Saken er ikke anlagt på bakgrunn av urettmessig inngrep inn over på 1/536 som sådan, i det denne anførsel utgjorde grunnlaget for krav i sak 22-076156TVI-THOD/TV [entreprenør] m.fl.

Saken er en 'hedge' på inndecking av kostnader forbundet med forberedelse og gjennomføring av en avtalt sikring av tiltaket. Dette er ikke en sak som er dekket gjennom advokatforsikringen i Safe på grunnlag av naborettslig grunnlag. I det du er en av tiltakshaverne her på 769, ville et slikt saksanlegg på grunnlag av naborett være for komplisert og vanskelig å begrunne. Det måtte da ha vært et rent erstatningskrav basert på at andre sameiere enn deg selv, var årsak og ansvarlige for tiltakets utførelse. Her var det da mer naturlig å peke på entreprenørene som forestod utførelse og prosjektering opp mot offentligrettslige og privatrettslige rammer for dette. Men, dette ble tapt i tingretten i siste sak.

Å skulle hevde det samme, overfor de andre andelseierne på 1/769 nå, ville etter alle sannsynlighet heller ikke kunne føre frem da uansett. En står tilbake med en kostnadsfordeling, som er grunnlaget for denne saken konkret.

Løpende sakskostnader og eventuelt idømte sakskostnader i denne saken er ikke dekket over forsikringen i Safe, som tidligere avklart. Du nevnte at denne saken eventuelt ville måtte trekkes, dette må du komme tilbake på. Å trekke en sak vil være forbundet med ansvar for sakskostnader som er pådratt, men antas noenlunde moderat per nå i denne saken, også på motpartens side all den tid det kun er inngitt tilsvar og noen mindre prosesskriv i saken.

[...]

Klager sendte så en e-post til sikrede den 29.9.22, hvor han fremsatte argumenter for hvorfor 769-saken var «naborettslig» og således var dekket av forsikringen. Sikrede svarte at han skulle se på det og komme tilbake til ham. Ifølge klager sa sikrede så muntlig at 769-saken var dekket under dekningstilsagnet av 28.11.18.

I prosesskriv av 7.11.22 ble naboloven påberopt som et subsidært grunnlag for erstatningskravet i 769-saken. Deretter ble naboloven frafalt som rettslig grunnlag i prosesskriv av 1.12.22. I e-post av 2.12.24 skrev sikrede følgende til klager:

Se vedlagte prosesskriv med bilag, som er sendt inn til retten i dag.

Vi må lage til ett oppsett over kostnader som er forbundet med forsinket veiatrikkest over 1/769, og sende inn. Jeg har uttrykt bekymring tidligere for - hva annet - som forsinket en midlertidig brukstillatelse på 1/536 i samme perioden. Dersom en midlertidig brukstillatelse for 1/536, ikke kom før den kom 15.08.2019, av OGSÅ andre grunner enn manglende dokumentasjon på veien - er dette vanskelig å ta med i saken her nå mot 769/[J, N]. Det er forbundet med en del prosessrisiko å søke å begrunne en erstatningsplikt for disse kostnadene uansett, så langt som et flertall av andelseierne på 769 - av ulike grunner; som manglende samarbeid/enigheUoverholdelse av påståtte gyldige avtaler fra 2017 osv osv. Her kastes det fort på mye fra motpart, og det er tidkrevende på begge sider å håndtere, ergo kostbart, også å tape.

Jeg heller mot å droppe dette som element i søksmålet, og fokusere det inn på sikringskostnader og tilhørende relatert til dette konkret.

Tingretten behandlet 769-saken i januar 2023. Klager tapte saken og ble dømt til å betale motpartens sakskostnader. Sikrede sluttet i [foretak L] i desember 2022. Etter at han sluttet oppstod det en diskusjon med [selskap L] om dekning av klagers utgifter i 769-saken. I e-post av 15.5.23 avviste [foretak L] dekning av klagers utgifter i 815-saken og 769-saken.

Deretter ble det avholdt et møte mellom sikrede og klager den 16.5.23 angående forsikringsdekningen.

Klager og sikrede diskuterte så dekning av sikrede sine utgifter i saken. [selskap L] sitt avslag innebar at sikrede ikke fikk dekket sitt arbeid av forsikringen. Sikrede krevde derfor dekning av utført arbeid fra klager. Han sendte klager en faktura for utført arbeid i 815-saken. Videre ble partene enige om å bringe spørsmålet om dekning av rettshjelpgifter inn for Finansklagenemnda.

I avgjørelse 2024-171 kom nemnda til at 769-saken ikke var dekket under dekningstilsagnet av 28.11.18, da stevningen i saken ikke inneholdt noen henvisning til nabolovens regler. Men nemnda ga klager medhold i at foretaket ikke kunne kreve tilbakebetaling av utgifter som allerede var utbetalt i 769-saken.

Deretter tvistet klager og foretak A om utbetaling av kostnader i 815-saken. Partene var uenige om foretaket kunne motregne for krav mot sikrede i utestående fakturaer mot klager. Klager mottok oppgjør direkte fra foretak A i august.

Parallelt med dette kommuniserte klager og sikrede om oppgjør for 815-saken og 769-saken. Partene ble enige om at klager skulle dekke rettshjelpgifter som ikke var dekket av forsikringen i 815-saken, mens sikrede frafalt salærkravet i 769-saken.

Den 12.8.24 sendte klager en e-post til sikrede. Klager mente at de hadde et krav mot sikrede fordi de ikke fikk dekket sakskostnadene i 769-saken. Klager skrev at dersom sikrede ikke hadde frafalt naboloven som rettslig grunnlag i prosesskrivet av 2.12.22, så ville de hatt dekning i saken. Klager mente derfor at de hadde et krav mot sikrede som følge av dette. Videre skrev klager at de ville forfølge kravet mot sikredes ansvarsforsikring, og ba ham om å oppgi hvilket foretak han hadde tegnet ansvarsforsikring i.

Den 13.8.24 svarte sikrede at klager gjerne måtte legge inn et krav under ansvarsforsikringen, og han ville ikke motsette seg det. Videre skrev han at han trakk naboloven som rettslig grunnlag i dialog med klager.

Klager fremsatte så et krav om erstatning under sikrede sin ansvarsforsikring i Gjensidige den 4.9.24. Det ble anført at sikrede hadde påført klager et tap i form av idømte saksomkostninger ved å unnlate å opplyse om at idømte saksomkostninger ikke ville være dekket av rettshjelpforsikringen.

Foretaket avviste ansvar den 20.11.24. Foretaket avviste at det forelå ansvarsgrunnlag. Videre mente foretaket at klager hadde reklamert for sent til sikrede og derfor hadde tapt kravet sitt.

Klager har i det vesentlige anført at sikrede er erstatningsansvarlig for idømte saksomkostninger i 769-saken. Klager anfører at sikrede opptrådte erstatningsbetingende uaktsomt grunnet brudd på RGA pkt. 3.4. I kommentaren til bestemmelsen er det presisert at advokaten må orientere om de vilkår som gjelder for vedkommende rettshjelpdekning, herunder omfanget av rettshjelpdekningen. Som ansatt i foretak L var sikrede svært godt kjent med vilkårene i klagers rettshjelpdekning. Sikrede hadde presisert i dekningstilsagnet av 28.11.18 at tilsagnet kun gjaldt for juridisk arbeid basert på et rettslig grunnlag etter nabolovens regler rettet mot granne. I e-post av 11.10.19 skrev sikrede så at kravet kunne hjemles etter nabolovens regler, og at forfølgelse av saken kunne hjemles under tilsagnet fra foretak L. Dette ble også gjentatt i e-post av 24.10.19. Klager tenkte derfor at han hadde rettshjelpdekning i saken.

Videre tok sikrede ut stevning i mars 2022 i 769-saken uten å påberope seg naboloven som rettslig grunnlag. Sikrede informerte ikke klager om at dette ville få betydning for hans forsikringsdekning. Samtidig ble løpende kostnader hele tiden dekket av forsikringen. Klager har derfor i levd i den tro at han hadde forsikringsdekning.

Klager viser til kommentarene til RGA pkt. 3.4. Her står det at dersom advokaten har noen som helst grunn til å tro at klienten er i den tro at det foreligger rettshjelpdekning, må advokaten gjøre det klart for klienten at slik dekning ikke foreligger. Klager anfører at det må ha vært opplagt for sikrede at klager trodde at han hadde rettshjelpdekning grunnet tilsagnsbrev, bekreftende e-poster og dekning av løpende utgifter. Klager anfører at sikrede burde ha utvist særlig aktsomhet fordi han også var foretakets representant.

Videre påpekte ikke sikrede at saken ikke var dekket høsten 2022. Istedenfor virker det som at sikrede forsøkte å reparere manglende dekning ved å påberope seg naboloven som rettslig grunnlag i saken. Dette ble frafalt tre uker senere, uten at klager ba om det og uten at klager ble varslet.

Når det gjelder årsakssammenheng, anfører klager at han ikke ville ført saken om han hadde fått riktig informasjon om forsikringsdekningen. Det anføres at klager er påført et tap på kr 623 291. I tillegg kreves renter.

Angående reklamasjon, avviser klager at det er reklamert for sent. Dersom det legges til grunn at det er reklamert for sent, anfører klager at foretaket har mistet reklamasjonsinnsigelsen fordi

sikrede har inngitt seg på realitetsdrøftelser og ved at sikrede har opptrådt grovt uaktsomt.

Forsikringsforetaket har i det vesentlige anført at klager ikke har krav på erstatning. For sikrede var det styrende hva som ville gi klienten best mulighet for å vinne frem i saken. Sikrede opplyste om at naboloven ville være et naturlig rettslig grunnlag, da tvisten var med tilgrensende eiendom. Dette ble imidlertid komplisert etter tap i entreprenørsaken. Foretaket anfører at sikrede informerte usikkerheten knyttet til dekningen klart til klager i e-post av 6.9.22. I e-posten skrev sikrede at han ville forsøke å gjøre saken dekningsmessig, men det ble påpekt at idømte sakskostnader ikke var omfattet. Senere ble naboloven frafalt som grunnlag etter en konkret prosessrisikovurdering. Sikredes vurdering var imidlertid at saken fortsatt var omfattet av rettshjelpdekningen, og at det opprinnelige dekningstilsagnet var bindende. Endringen medførte således ikke at dekningstilsagnet som sådan falt bort. Sikrede påpekte uansett at eventuelt idømte sakskostnader ikke ville være dekket.

I tillegg anfører foretaket at reklamasjonsfristen er utløpt. Reklamasjonsfristen for en forbruker ligger på mellom to og tre måneder, jf. blant annet Rt. 2010 s. 103. Foretaket mottok erstatningskravet først den 8.10.24. Det er ikke dokumentert at klager reklamerte før dette.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om foretaket er ansvarlig for krav fremsatt under sikredes profesjonsansvarsforsikring.

Nemnda mener denne saken reiser bevismessig spørsmål som ikke egner seg for skriftlig saksbehandling, jf. vedtektene for Finansklagenemnda pkt. 4.1 bokstav d) hvorefter en sak kan avvises fra nemndsbehandling dersom «saken ikke lar seg behandle uten at dette i særlig grad går utover klageorganets effektivitet» og lov om godkjenning av klageorganer for forbrukersaker § 14 første ledd bokstav f). Det følger av Prop. 32 L (2015-2016) under punkt 10.6.13 at avvisningsregelen kan benyttes der «klageorganet ikke anser tvisten å være egnet for deres behandling, for eksempel på grunn av bevissspørsmål», jf. også FinKN 2017-408 og 2018-077. Spørsmålet om sikrede utviste uaktsomhet under inngåelsen, gjennomføringen og avslutningen av avtalen avhenger av en rekke faktiske forhold som bør belyses med muntlige forklaringer under en hovedforhandling.

Klager anfører at sikrede er erstatningsansvarlig fordi han ikke informerte om at 769-saken ikke var dekket av rettshjelpforsikringen, og at sikrede dermed brøt reglene for god advokatskikk (RGA) pkt. 3.4.

Etter RGA pkt. 3.4 plikter advokaten å opplyse sin klient om muligheter for offentlig rettshjelp og rettshjelpforsikring. Ifølge kommentaren til bestemmelsen skal advokaten opplyse om klienten har rettshjelpdekning, og dessuten forsikringens vilkår og omfang. Dersom advokaten har grunn til å tro at klienten mener det foreligger rettshjelpdekning, men dette er feil, så må advokaten opplyse om dette.

Klager har rettshjelpforsikring som dekker utgifter til juridisk bistand og idømte sakskostnader inntil kr tre millioner. Forsikringen gjelder etter pkt. 7.2 blant annet tvist som gjelder:

[...]

- Naboforhold etter naboloven, knyttet til fast eiendom som er Sikredes primærbolig eller fritidsbolig i Norge

[...]

Foretaket informerte i dekningstilsagn av 12.9.18 at tvisten var dekket, men at forsikringen kun dekket juridisk arbeid etter nabolovens regler.

Da sikrede tok ut stevning i 769-saken, anførte han at de andre sameierne var ansvarlige for kostnadene til sikring basert på avtalerettslig grunnlag. Dette grunnlaget var ikke dekket av rettshjelpforsikringen.

Sikrede informerte klager 11.10.19 om at han mente at kravet kunne hjemles i nabolovens regler, slik at tvisten var dekket av forsikringen. I e-post av 22.9.20 skrev han imidlertid at han skulle undersøke om saken var omfattet av rettshjelpdekningen. Det er ikke vedlagt noen kommunikasjon mellom partene fra sikredes e-post av 23.9.20 til stevning ble tatt ut den 21.3.22. Det er derfor uklart for nemnda hva sikrede egentlig mente om forholdet til rettshjelpforsikringen, og også hvilken informasjon klager mottok om dette før stevning ble tatt ut. Disse spørsmålene bør avklares med muntlige forklaringer i en hovedforhandling.

Det er også uklart hva som ble sagt mellom partene angående rettshjelpdekningen og valg av rettslig grunnlag etter at stevning var tatt ut. Også den muntlige dialogen i denne perioden bør avklares med muntlige forklaringer i en hovedforhandling.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Saken avvises.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (bransjerepresentant) og Hege Sundby (forbrukerrepresentant).